

De Roerdomp

Vereniging Madese NatuurVrienden

januari - februari - maart - april 2009

Bij de voorlaat: Bikkels met bontmutsen en oorwarmers...

foto: Cor Huijgens, 27 december 2008, Punt Transect Telling

Klappertanden, tranende ogen, snotneuzen, ijstenen en trillende handen onder de verrekijker in een snerpande wind bij het vogeltellen in de strengste winterkou in 12 jaar. Alle hulde voor deze bikkels!

Chiel Camping (links) en Martien Boelaars (rechts) helpen René van Gils (midden) bij het tellen. Hierbij wordt langs een vaste route op 20 plaatsen 5 minuten stilgestaan en geteld. Ook fotograaf Cor Huijgens en vogelaar Wil Borm mochten mee stampvoeten en armen klappen.

Doe mee en wordt ook lid van de MNV:

- Email naar mnv@MadeseNatuurVrienden.nl of bel het secretariaat
- MNV secretariaat: Ankie Stoop - Siemons, tel. 0162 – 51 79 65

MNV karakter:

Wij zijn een vereniging voor Gezellige en Actieve natuurbeleving in de Gemeente Drimmelen en omstreken.

Doelstellingen:

- a) het leveren van een bijdrage aan natuur- en milieubescherming;
- b) de beoefening en verbreding van de natuur- en milieustudie;
- c) het behouden en verbeteren van de natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden, de flora en fauna en het leefklimaat;
- d) met als ons werkgebied de Gemeente Drimmelen, het Nationaal Park De Biesbosch en de omliggende gemeenten van beiden.

Contributies per jaar:

Jeugd lid (tot 12 jaar) € 10,- / Volwassenen € 18,-

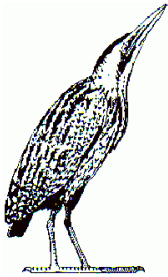
Partners € 27,- / Gezinslidmaatschap € 36,- / Donateur € 10,-

Giften en donaties zijn welkom op rekeningnummer 13 15 11 874 t.n.v. Madese Natuurvrienden te Made.

© 2009, Vereniging Madese NatuurVrienden met Creative Commons licentie Versie 3.0 BY-NC-SA

Zie de akte op <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl/>

De Roerdomp

34ste jaargang, nummer 1
januari t/m december 2009

Voorwoord

Het MNV-nieuws is dat we met ingang van 1-1-2009 over een eigen website beschikken en daarmee ook een nieuw emailadres hebben.

Website: <http://MadeseNatuurVrienden.nl>

Email: mnv@MadeseNatuurVrienden.nl

Met de website beginnen we nu eenvoudig met het publiceren van het programma en ons clubblad de Roerdomp. Daarna gaan we ons digitale plekje op het Internet in de loop van 2009 verder uitbouwen.

Lees 'Van de penningmeester' over de contributie inning in 2009!
Lees 'Van de bestuurstafel - Jaarvergadering 2009'!

In de artikelen deze keer het laatste deel van politiemann Johan Vermeulen over de geschiedenis van veldwachter tot milieupolitieman. Twee leuke artikelen gaan over Countdown 2010 en de MNV biodiversiteitsprojecten daarvoor, **waarvoor we vrijwilligers zoeken!**

In het programma is er naast de jaarvergadering veel variatie van de Zeezoogdieren in Zeeland (wegens succes in 2008), via het wilgen knotten en twee leuke lezingen tot een avontuurlijke grenswandeling. Ga mee met het Hemelvaartkamp naar een van de mooiste plekjes van Nederland! Naar Zuid-Limburg in een prachtige boerderij letterlijk bij de ingang van het natuurreservaat het Gerendal met daarachter het Plateau van Margraten en dan ook nog eens in de ideale zangvogeltijd!

Met NatuurVriendelijke groet,
Ger Luijten, e-mail: mnv@MadeseNatuurVrienden.nl

Inhoudsopgave

Van de penningmeester - Contributie inning 2009.....	3
Van de voorzitter - Countdown 2010.....	4
Hemelvaartkamp 2009 - 20 t/m 24 mei, Zuid-Limburg.....	9
Van de bestuurstafel - Jaarvergadering 2009.....	10
De veldwachter vertelt - Van toen naar nu - deel 2.....	13
Programma.....	16
Biesbosch - Zuiderklip blootgesteld aan de rivier.....	18
Biodiversiteitsprojecten MNV - Vrijwilligers gezocht!.....	20
Vernieuwing Vogelhuisvesting Natuurpark.....	23
2009 - Jaar van de Visdief.....	28
Wad(t) ervaringen - Natuuravontuur in het zilte sop.....	29
Verslag Punt Transect Telling - Zonzeelroute.....	31
Fenelogische en bijzondere waarnemingen.....	33

Van de penningmeester - Contributie inning 2009

Beste leden, donateurs en adverteerders,

In de jaarvergadering van 28 maart 2008 is besloten de te late inning van contributie-, donatie- en advertentiegelden weer te doen plaatsvinden aan het begin van het jaar, zoals het hoort.

De laatste inningsronde is geschied in oktober 2008 en die betrof dan ook het jaar 2008.

In maart 2009 vindt de inning plaats voor 2009.

IK VERZOEK U VRIENDELIJK VOOR TIJDIGE BETALING ZORG TE DRAGEN.

Uw bijdrage voor 2009 ontvangen wij graag tijdig in maart 2009 op rekeningnummer 131511874 t.n.v. Penningmeester MNV onder vermelding van 'Bijdrage 2009'.

Dit scheelt de penningmeester veel tijd en het bespaart onze vereniging extra kosten.

Vergeeten betalingen 2008

Willen degenen die VERGETEN zijn om hun bijdrage van 2008 te betalen dit alsnog zo spoedig mogelijk doen!

Betaling van uw vergeten bijdrage voor 2008 graag z.s.m. door uw bijdrage over te maken op rekeningnummer 131511874 t.n.v. Penningmeester MNV onder vermelding van 'Bijdrage 2008'.

Ik reken op uw aller medewerking en bedank u alvast hiervoor.

Met NatuurVriendelijk groet, Penningmeester Wim Bijleveld

Van de voorzitter - Countdown 2010

Het stoppen van de achteruitgang van de biodiversiteit heeft nu wereldwijd de aandacht: van de VN en landen tot burgers en bedrijven! Het gebeurt maar zelden dat natuur en milieu zo centraal staan, maar ja..., het besef dat het voortbestaan van de mensheid er van af hangt...

Biodiversiteit is de verscheidenheid aan soorten van organismen ofwel van alle levensvormen, waaronder dus alle dieren, planten, schimmels en micro-organismen vallen.

De mate van biodiversiteit hangt sterk af van de milieukwaliteit, omvang van leefgebieden van soorten en grondgebruik. De laatste dertig jaar nam de soortenrijkdom wereldwijd af met maar liefst 40% en deskundigen verwachten voor de komende decennia een verdere afname. In de laatste 10 jaar is 20% van het Amazoneregenwoud weg!

Tijdens de duurzaamheidstop in Johannesburg in 2002 werd daarom besloten dat in 2010 de achteruitgang van biodiversiteit tot stilstand moet zijn gebracht. Zie de Engelstalige website op www.countdown2010.net of www.countdown2010.org

Dit wereldwijde initiatief heeft ook in Europa navolging gekregen. Kijk op <http://www.euractiv.com/en/environment/halting-biodiversity-loss-2010-eu-action-plan/article-157424> voor een overzicht van de EU activiteiten en de 4 actieplannen voor verschillende sectoren, de Biodiversity Action Plans. Zo'n BAP kun je ook voor je eigen tuin maken!

Ook is er voor de EU de website van het European Centre for Nature Conservation (ECNC) op www.ecnc.org die helpt bij dit programma.

Natuurlijk heeft ook de Nederlandse regering dit initiatief overgenomen. Zie daarvoor de Nederlandstalige website op www.countdown2010.nl en lees de brochure op: <http://www.countdown2010.nl/Brochure%20Countdown%202010final.pdf>

Ook onze provincie Noord-Brabant doet mee en ook al 58 gemeenten, waaronder onze gemeente Drimmelen en de burens in Geertruidenberg. Zie hiervoor de mooie website op www.biodiversitybrabant.nl Noord-Brabant was de eerste Europese regio die het Countdown 2010 initiatief ondertekende! Het was een samenwerking met het ECNC.

Door economische en demografische ontwikkelingen is de mondiale biodiversiteit in het peiljaar 2000 al afgenomen tot 70%, vergeleken met een volledig natuurlijke situatie.

In het gebruikte referentiescenario blijkt dat bij ongewijzigd beleid het biodiversiteitsverlies naar alle waarschijnlijkheid onverminderd door zal gaan. De mondiale biodiversiteit zal verder dalen tot 63% in 2050.

Het Europees Milieu Agentschap stelt in een rapport van oktober 2007 dat op ons continent 700 soorten worden bedreigd, vooral door de vernietiging en verstoring van hun leefomgeving of 'biotoop'.

In het kader van het wereldwijde 'Verdrag inzake biologische diversiteit' hebben alle Europese landen, waaronder dus ook Nederland, zich uitgesproken om de achteruitgang van de biodiversiteit voor het einde van het jaar 2010 een halt toe te roepen.

Om dit vergaande doel te helpen realiseren is dus Countdown 2010 in het leven geroepen. Voor Nederland is de regie in handen van het Ministerie van VROM. Kijk eens op de website van het ministerie voor het programma Biodiversiteit: <http://www.vrom.nl/pagina.html?id=19371>

Als je mee doet aan Countdown 2010 dan is het de bedoeling dat je als steun een verklaring ondertekent en die ook uitwerkt in een actieplan. Zie <http://countdown2010.nl/Declaratie.html>

Gemeenten en biodiversiteit

Een aantal van de 58 gemeenten heeft dan ook in de verklaring opgenomen een lokaal actieplan voor biodiversiteit te zullen opstellen. Andere gemeenten vertalen hun ambities naar activiteiten als onderdeel van het reconstructieplan, landschapsplan of milieubeleidsplan.

De bedoeling is dat zoveel mogelijk gemeenten een ambassadeursoort voor biodiversiteit kiezen. Via zo'n karakteristieke plant of dier voor de gemeente of de regio wordt herkenbaarheid gegeven aan activiteiten voor biodiversiteit.

Voor de gemeenten zijn de ambassadeursoorten prachtig om met burgers te communiceren en samen te werken aan Countdown 2010. Verder zullen initiatieven zoveel mogelijk in samenwerking met lokale natuurwerkgroepen, landbouw en waterschap worden uitgevoerd.

Wat leveren de Madese NatuurVrienden als bijdrage?

Natuurlijk is de MNV als natuurclub al erg veel bezig met verbeteren van de biodiversiteit door kleinschalig landschapsonderhoud enz., maar als je de verklaring leest dan is advisering en samenwerking met de overheden, terreinbeheerders, waterschappen enz. een belangrijk punt. Daarom heeft de MNV de gemeente Drimmelen en de gemeente Geertruidenberg voor Countdown 2010 geadviseerd over een aantal soorten als kandidaten voor de te kiezen ambassadeursoorten.

Onze gemeente Drimmelen heeft gekozen voor de oranjetipvlinder, een zeldzaam wit vlindertje, waarvan de mannetjes opvallende oranje vleugelpunten hebben en die als waardplanten hoofdzakelijk de pinksterbloemen, look-zonder-look en Judaspenning hebben.

Het is enerzijds een mooie keuze die aandacht vraagt voor de sterke teruggang in vlinders en anderzijds een haalbare keuze, omdat de waardplanten makkelijke planten zijn voor bijzaaien in wegbermen, slootkanten en plantsoenen als goede bijdrage aan de instandhouding. Ook in ons natuurpark de Liniehof komt dit zeldzame vlindertje voor en in de vroege vliegtijd van april en mei zijn ze er altijd te zien!

Onze buurgemeente Geertruidenberg heeft op ons advies voor de gierzwaluw gekozen, omdat deze zomervogel nog een echte stadsvogel is in de kern van Geertruidenberg, wat mogelijkheden biedt om door grotere bekendheid de stand uit te breiden. Vanaf Koninginnedag tot half augustus zie je ze gierend over de markt en om de kerk vliegen!

Wat kan ik als burger bijdragen?

Op de Brabantse website www.biodiversitybrabant.nl kan je onder het kopje 'wie doet wat' en vervolgens onder 'burgers' lezen, wat je als burger kan doen om de biodiversiteit te verbeteren!

We staan nog maar aan het begin. Biodiversiteit moet onderdeel gaan uitmaken van het denken en doen van alle Brabanders, ook de burgers. Het gaat om een gigantisch bewustwordingsproces. Het balletje rolt en moet verder rollen. Je helpt al mee met een vlinderstruik in de tuin!

Arjen Stoop, voorzitter

 Gebr. van Dijk Made

**klein en groot
huishoudelijk apparatuur
Audio, video en KTV**

**Marktstraat 30d
Made
0162 - 683 652**

**De donk 4
Zevenbergen
0168 - 324 239**

**VOOR
AANLEG EN ONDERHOUD
VAN UW TUIN**

**HOVENIERSBEDRIJF
„STUYVESAND”**

Wij geven u graag advies voor al uw
tuinwerkzaamheden.
Vraag vrijblijvend inlichtingen.

I.M.M. KLAASSEN

Rozenbloemstraat 43 - Made
Tel. 0162 - 686018

Klaassenstraat 16 - Made
Tel. 0162 - 683033

tel. 0162 670092

fax. 0162 670093

arnout@jena-drukkerij.nl

Madese NatuurVrienden

Wordt ook lid !!! en email naar
mnv@MadeseNatuurVrienden.nl
of bel met 0162 – 51 79 65

De Blocmaker.

Restauratie antieke meubelen - Specialiteit: Fineer en politoer werk

Kees Broeken

Blockmakerstraat 35, 4921 SN Made

tel: 0162 - 68 39 88

Lekker een dagje uit?

In ons nationaal park
De Biesbosch

Varen door de smalste
kreekjes en langs de
mooiste plekjes.

Rondvaartbedrijf Zilvermeeuw b.v.

www.zilvermeeuw.nl

Biesboschweg 2, 4924 BB Drimmelen, tel. 0162 – 68 26 09

UW EXCLUSIEVE

VOOR KWALITEIT

DIJKINETTE

Marktstraat 23 - 4921 BE Made

Tel. (0162) 68 32 53 - Fax (0162) 67 00 04

Alle kledingstukken worden bij ons gereinigd en/of
gewassen met verstevigen, persen en/of strijken.
Indien gewenst zelfde dag klaar,
ook op vrijdag of zaterdag.

Genummerde ganzen melden: neem een gratis account op

www.goosetrack.nl

Info over kleurringen en gezenderde ganzen: www.geese.org

Hemelvaartkamp 2009 - 20 t/m 24 mei, Zuid-Limburg

Na vorig jaar niet op kamp te zijn geweest, gaan we voor Hemelvaart 2009 weer een MNV kamp organiseren!

In Zuid Limburg, in het plaatsje Schin op Geul hebben we een leuke locatie gevonden in een prachtige heuvelrijke omgeving, vlakbij Valkenburg en naast de ingang van het natuurreservaat het Gerendal.

Als je iets meer van de accommodatie en de omgeving wilt weten, kun je op internet naar www.struchterhof.nl surfen.

Het kampprogramma is nog niet bekend, maar een aantal vaste programma onderdelen zullen ook dit jaar zeker weer aan bod komen. Denk maar aan de rondleiding met een gids, de fotospeurtocht in de omgeving, de Sport en Spel avond en natuurlijk de Bonte Avond. Kortom, ook dit kamp zal weer erg natuurlijk, leerzaam en gezellig worden!

Het kamp duurt van woensdagavond 20 mei t/m zondag 24 mei.

De kosten van dit kamp bedragen € 50,- voor kinderen van 10 jaar en jonger en € 60,- voor iedereen die ouder is dan 10 jaar.

Opgeven kan bij Bart van der Ven, telefoon 0162-693992 of mobiel 06-42660429. Email bartvanderven@hotmail.com.

Het verschuldigde bedrag moet je voor 1 mei 2009 overmaken **naar rekening 15.60.21.749** t.n.v. Bart van der Ven o.v.v. 'MNV kamp' en de namen van de deelnemers.

Tevens dien je bij deelname aan het kamp zelf voor een reisverzekering te zorgen, omdat het kamp volledig voor eigen risico is en de MNV en/of de kampcommissie op geen enkele wijze aansprakelijk is voor schade, diefstal of ongevallen.

Wij hopen jullie voldoende te hebben geïnformeerd, maar mochten er nog vragen zijn dan beantwoorden we die graag!

Met NatuurVriendelijke groeten van de kampcommissie

Van de bestuurstafel - Jaarvergadering 2009

Voorstel tot aanpassing auteursrecht in huishoudelijk reglement

In artikel 18 Auteursrecht, lid 2 is het volgende vermeld:

- De vrijgegeven auteursrechten zijn bepaald door publicatie onder de Creative Commons licentie Versie 2.5 By-NC-SA.

Het voorstel van het bestuur is om de volgende twee wijzigingen door te voeren: 1) overgaan op de vernieuwde versie 3.0 die van de licentie is verschenen en 2) de Non-Commercial clausule schrappen, zodat door de MNV gepubliceerd werk ook commercieel kan worden hergebruikt.

Daarnaast is het voorstel om uitgaven van de Roerdomp die BY-NC-SA zijn, bij plaatsing op de website ook de nieuwe licentie BY-SA te geven.

De motivatie voor het schrappen van de NC clausule is dat deze onnodig beperkend kan zijn voor het maatschappelijk doel dat de MNV nastreeft om vrij en gratis hergebruik van werken mogelijk te maken.

Internationaal is er in 2008 overeenstemming gekomen over deze filosofie van vrij hergebruik in relatie tot Open Content licenties.

De uitwerking staat in de definitie van vrije culturele werken op <http://freedomdefined.org> en de bezwaren tegen de NC clausule staan in de artikelen die zijn vermeld in de FAQ bij vraag 10:

<http://freedomdefined.org/FAQ>

Waar het in de praktijk op neer komt is dat websites voor Open Content, zoals Wikipedia, werken met een NC clausule inmiddels weigeren.

Creative Commons heeft in 2008 de licenties die wel voldoen aan de vrijheden voor hergebruik voor de herkenbaarheid voor vrij hergebruik dan ook voorzien van het stempel 'Approved for Free Cultural Works'.

De licentie wordt dan <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/nl/> wat betekent dat bij hergebruik van werk van de MNV er bronvermelding moet zijn en dat het nieuwe werk ook vrij hergebruikt mag worden onder dezelfde of een gelijkwaardige hergebruik clausule.

Het MNV-bestuur

Geschikt bloemwerk
voor elke gelegenheid

Wij maken het voor u!

- bloemen
- planten
- woondecoratie
- rouw- en bruidswerk
- versieringen

bloemisterij

Kielestein

Nieuwstraat 19 - Made
Tel (0162) 68 25 62

*HET ADRES VOOR
UW VERBOUWING
OF NIEUWBOUW*

aannemers - timmerbedrijf

Nieuwstraat 24; 4921 CX Made
Telefoon 0162-682535 - Fax 0162-686910

Van Mierlo Mode Made

Valkenbergstraat 1, 4921 ZC Made
Telefoon 0162 – 68 37 82

Birding Biesbosch

Kijk eens op www.birdingbiesbosch.nl en www.biesbosch.nu

Bikefeeling

Alles voor uw fietsvakantie

www.bikefeeling.nl

Hetty Willemsen Oudenbosch 06-12586662

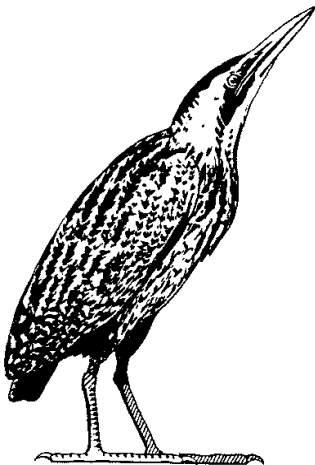
Idworx - Rohloff - Ortlieb - Tubus - MSR - Topeak enz.

www.bikefeeling.nl

Madese NatuurVrienden

Gezellige en Actieve Natuurbeleving in de Gemeente Drimmelen !!!

Natuur- en milieu-educatie voor jong en oud, excursies,
lesbrieven voor scholen voor heemtuin De Liniehof enz.

Wordt ook lid !

Kijk op onze website

<http://MadeseNatuurVrienden.nl>

Geef je op bij het MNV secretariaat

tel. 0162 – 51 79 65

of stuur een email naar

mnv@MadeseNatuurVrienden.nl

De veldwachter vertelt - Van toen naar nu - deel 2

Na de tweede wereldoorlog werd in Nederland een nieuw begin gemaakt met het toezicht in de buitengebieden.

Het toezicht op het platteland en in de dorpen werd gedaan door veldwachters.

Deze veldwachters hadden meestal goede contacten met de jachtopzichters en boswachters en kenden hun bewakingsgebied op hun duimpje.

Nederland was in opbouw na de oorlogsjaren. In deze periode ontstond ook de behoefte aan een passie voor stroperij. Er werd ter aanvulling van de pot wat wild, vis of gevogelte gevangen.

In deze tijd ontstonden er in feite twee soorten wildstropers:

1. Commercieële wildstropers, die hun wild verkochten en in feite beroepsstroker waren. Deze lieden waren ook vaak gevaarlijk voor de wetshandhavers.
2. De kleine stroper die voor eigen consumptie of uit hobby zo nu en dan wat ving en niet uit was op gewelddadige confrontaties.

Ondertussen waren bij de politie diverse hondenbrigades opgericht.

Een leuke anekdote hierover:

Op een gure novembernacht gierde de koude noordwestenwind over de wijde vlakte langs de Overijssels-Drentse grens. Het was echt wat men noemt "stropersweer".

De leden van het stropersgilde lieten zich die nacht ook niet onbetuigd. Een brede, felle lichtstraal van een 'moderne' lichtbak bestraalde in regelmatige bogen het veld.

Herhaalde malen flitste een vuurstraal gevolgd door een venijnige knal uit een stropersgeweer. Menig langoor legde die nacht dan ook het loodje. Maar Nero met zijn geleider waakten.

Na een behoedzame achtervolging van enkele uren passeerden de wilddieven toevallig op zo'n 50 meter de droge sloot, waarin hond en baas zich hadden geposteerd. Nu was het tijd. Een luid: "Halt, politie," weerklonk.

In een reflexbeweging doofde het licht en snelden een paar donkere schimmen weg in de duistere nacht. Het commando: "Nero, stellen!" volgde. Als een pijl uit de boog schoot de hond weg, gevolgd door zijn geleider.

Slechts enkele seconden later bewezen een paar gesmoorde vloeken dat Nero "contact" had en z'n geleider was er al bijna van overtuigd, dat z'n viervoetige helper hem voor de zoveelste maal, één of meer boosdoeners in handen zou spelen.

Helaas, twee scherpe knallen uit een dubbelloops stropersgeweer klonken. Ernstig gewond sleepte de hond zich door het veld voort en viel voor de voeten van zijn geleider neer. De stropers ontkwamen.

Twee dagen na het voorval werd in een naburige Drentse dorpje een bekend wildstroker aangehouden, in wiens zitvlak zeer verse afdrucken van hondentanden voorkwamen. Volgens de man had hij die opgelopen door de boze hond van een familielid.

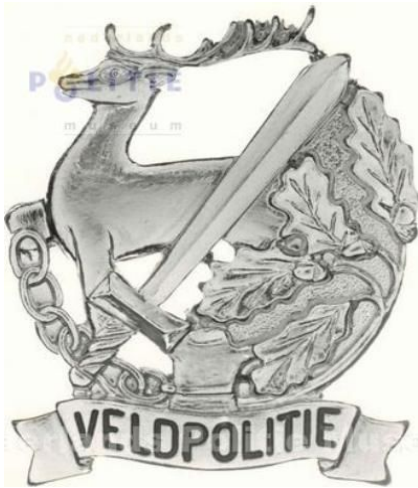
Na controle bleek dat dier geen vlieg kwaad te doen. Hij kwam de politiemannen, die uit begrijpelijke belangstelling het erf van zijn meester bezochten, zelfs kwispelend tegemoet.

Iedereen voelde aan dat de gebeten man de stroper was, maar niemand kon het bewijzen. Tot ieders verdriet was ondanks alles de arm der gerechtigheid te kort om Nero te wreken.

Gelukkig werd de hond weer helemaal de oude en bij de oefening "schotvastheid" stelde hij weer scherper dan ooit tevoren.

Of het dier ooit de gelegenheid heeft gekregen om revanche te nemen, is niet bekend".

Met name de commerciële stropers vormden een toenemend probleem. De gevestigde politiemensen, boswachters en jachtopzichters konden de stroperij niet meer de baas.

In 1955 kreeg kolonel de Beaufort de opdracht om als uitvloeisel van de nieuwe Jachtwet de grofwildstroperij op de Veluwe te beteugelen.

Zo werd de basis gelegd voor het Detachement Veldpolitie (ook bekend als 'vliegende brigades'). Rond 1984 bestond het detachement uit 7 groepen (met in totaal 47 man), verspreid door het land.

Haar prioriteiten waren handhaving van de Jachtwet, Visserijwet, Vogelwet, Vuurwapenwet en diverse Milieuwetten.

Er werden vele processen-verbaal opgemaakt en talloze beschermde dieren, fuiken, lijmstokken, mistnetten enz. in beslag genomen.

Men controleerde ook op het afsnijden en uitsteken van beschermde bloemen en planten. Er werd niet gekeken op een paar uur meer of minder.

Begin jaren '90 werd de Veldpolitie opgeheven; er werden regiopolitiekorpsen gevormd. In sommige korpsen werd het handhaven van de zogenaamde groene wetten voortgezet.

Vanwege de verschillen in de desbetreffende regio's besloot de minister in 2005 dat alle politieregio's een milieuteam in haar organisaties op moesten nemen. Dat gebeurde ook en heden zijn die bijzonder druk met handhaving van de vele verschillende milieuwetten.

Johan Vermeulen

Bronnen: 1) de geschiedenis van de Nederlandse Politie, Cyrille Fijnaut, 2) t' Uwen dienst, Frank van Riet en 3) Jacht en Ambacht, J. Beekhuis / H. Stegeman / K. v. Scherpenzeel

Redactie: wie meer wil weten over de historie en hoe de blauwe wereld samenwerkt met de groene wereld van Bijzondere Opsporings Ambtenaren (BOA), zoals boswachters, jachtopzieners enz., die kan terecht op <http://boswachter.mysites.nl>

Programma

Vrijdag 6 februari Lezing Limburgse Korenwolf

Het onderzoek in Zuid-Limburg naar de Korenwolf is bijzonder en de beestjes ook, dus Maurice la Haye komt ons alles over vertellen over waarom deze bedreigde wilde hamsters zo'n vervaarlijke naam hebben. Van 20.00 – 22.00 uur in Parkgebouw De Liniehof.

Zaterdag 14 februari Wilgen Knotten, Zonzeelse Polder

Landschapsonderhoud voor Staatsbosbeheer, waarbij we verder gaan met het knotten van de wilgen daar. Er wordt voor lekkere soep gezorgd, maar neem zelf een boterham en een kop warm dringen mee. Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof.

Zondag 1 maart Zeelandexcursie

We bezoeken onder andere Plan Tureluur, de Brouwersdam en na het succes van 2008 zoeken we ook weer Zeezoogdieren in Zeeland! Dat doen we met een bezoek aan de Noordzee werkhaven bij Neeltje Jans voor de zeehonden en een bezoek aan de Oosterschelde voor de bruinvissen die we hopen te zien vanaf de parkeerplaats voor de Plompe Toren bij de Koudekerkse inlaag bij Burghsluis. We beklimmen de middeleeuwse toren en hopen in de verte op de zandbank de Roggeplaat ook zeehonden te zien. Zie ook op www.plompetoren.nl Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof. Dagexcursie!

Vrijdag 6 maart Jaarvergadering

Leden worden bij deze uitgenodigd aanwezig te zijn. Om 19.45 uur staat de koffie klaar. Zie 'Van de bestuurstaafel - Jaarvergadering 2009'. Van 20.00 – 22.00 uur in Parkgebouw De Liniehof.

Zondag 15 maart Plateaux Hageven/De May

Beloofd is beloofd! Een dag van grensoverschrijdend avontuur met devotie in en rond de Abdij van Postel met een grenswandeling, waarvoor een natuurgids van Natuurpunt in de planning zit en de beentjes los bij Mortier orgel in Bels! Neem wat eten en drinken mee. Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof. Dagexcursie!

Vrijdag 20 maart **Lezing Stichting Korensla**

Deze stichting zet zich in voor het behoud van agrobiodiversiteit van allerlei historische gewassen. Ze zaaien en oogsten zelfs met oude methodes en machines. Voorzitter Loek Hilgers vertelt! In de maand juni plannen we met hem een excursie naar hun bloeiende gewassen! Van 20.00 – 22.00 uur in Parkgebouw De Liniehof.

Zondag 5 april **Wandeling Angelsweggetje**

Prachtige ochtendwandeling door natuurgebied de Beemden bij de Zwartenbergse Molen achter Etten-Leur. Beemden zijn natte graslanden, dus laarzen mee. Als het weer meezit, de eerste tiftjaf? Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof.

Maandag 13 april **Paaswandelingen Brabants Landschap**

Op de 2e Paasdag worden er altijd interessante wandelingen georganiseerd in het kader van de 'Dag van het Landschap'. Misschien een leuke suggestie! Kijk tegen die tijd op www.brabantslandschap.nl

Vrijdag 17 april **Lezing Natuur in de Spouwmuur?**

Een interessant inventarisatieproject van de Zoogdiervereniging VZZ en Brabants Landschap over vleermuizen en steenmarters in gebouwen. Vleermuisexpert Peter Twisk komt ons er alles over vertellen! Van 20.00 – 22.00 uur in Parkgebouw De Liniehof.

Zondag 10 mei **Moederdagexcursie Maasheggen**

Een bijzondere dag voor een bijzondere excursie naar een eeuwenoud agrarisch natuur- en cultuurlandschap met bloeiende hagen van meidoorn, de Maasheggen! Een vol programma met een kijkje bij de oudste linde van Nederland in Sambeek, waarna we via het Veerhuis aan de Maas onze weg vervolgen... Neem moeders mee! Vertrek om 09.00 uur vanaf Parkgebouw De Liniehof; Dagexcursie!

Hemelvaartkamp 20 - 24 mei **Zuid-Limburg Geuldal / Gerendal**

Misschien wel in de mooiste omgeving van Nederland in het dorpje Strucht bij Schin op Geul! Dit mag je niet missen, dus lees snel het artikel 'Hemelvaartkamp 2009' en geef je op. Bart van der Ven, tel. 0162 - 69 39 92 of mobiel 06 - 42 66 04 29.

Biesbosch - Zuiderklip blootgesteld aan de rivier

Jarenlang volgden we het project Zuiderklip. De bestemming natuur- en waterstaatkundige doeleinden werd bij dit project vertaald naar de terugkeer van een getijdenmilieu en een gezochte functie voor de rivierwaterhuishouding.

Van een getijdenmilieu is geen sprake en uitbreiding van de capaciteit voor doorstroming is in dit riviertraject overbodig. Vanaf het begin hebben we dan ook suggesties voor een betere inrichting aangedragen. Onnodig zijn cultuurhistorische elementen gesloopt en zijn er grote risico's genomen voor het milieu.

De gekleurde voorlichting van de projectorganisatie kon de afgelopen maanden dan ook op geen enkele wijze de stroom van kritiek stuiten.

In de uitspraak van 7 mei 2008 heeft de Raad van State het besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant van 23 mei 2006 vernietigd en goedkeuring onthouden aan het bestemmingsplan Zuiderklip.

Ook het in augustus 2008 verschenen 'PlanMER Beheerplan Rijkswateren 2010-2015' geeft aan dat we wat betreft de onherstelbare milieuschade gelijk hebben als de waterkwaliteit niet in een paar jaar verbeterd.

Met verbazing zagen we in de zomer van 2008 dat de graafwerkzaamheden al werden voortgezet. Op 5 november, tijdens een overlegfase over de wijze van afronding, werden de dijken in alle stilte doorgestoken. Tenslotte vond er op 8 december een vervroegde overdracht aan Staatsbosbeheer plaats.

In lijn met de voorgaande periode, bleek het in gang gezette proces niet te stoppen en gaf men geen gehoor aan tal van argumenten.

Graven van de dijkopening in het Gat van de Lepelaar. Foto: Cor Huijgens

Het is onbegrijpelijk dat het project inmiddels gerealiseerd is op basis van een door omstandigheden intact gebleven vrijstellingsbesluit, dat vooruitloopt op een vernietigd bestemmingsplan. Vervolgens vond de oplevering plaats van een project, waarvoor de milieueffectrapportage wordt voorbereid en de bestemmingsplanprocedure nog moet komen.

De gemeente Drimmelen is van mening dat deze gang van zaken, wellicht juridisch juist, bestuurlijk anders had moeten verlopen, met meer tijd voor overleg.

Het afgelopen half jaar was voor ons als werkgroep Biesbosch een hectische, maar ook vervelende periode waarin deskundig en vaak snel gehandeld moest worden. Juist op dat moment besloot ons bestuur een afwachtende houding aan te nemen. Dit heeft nogal voor wrijvingen gezorgd. Het heeft er wel toe bijgedragen dat elke handeling met zorg werd afgewogen en ieder zo goed als mogelijk werd geïnformeerd. Zowel Hetty Gerringa van de Brabantse Milieufederatie als onze milieuadviseur Ilse Nelisse-Rovers hebben ons geholpen bij de advisering van de politieke fracties van de Drimmelse politieke partijen.

De betreffende wethouder RO slaagde er echter niet in, ondanks de duidelijke opdracht van de raad om als bevoegd gezag binnen de projectorganisatie van de Zuiderklip de wensen van de gemeente als projectpartner duidelijk te laten doorklinken.

Tegelijkertijd vonden in de Drimmelse politiek verschuivingen plaats en inmiddels hebben we als werkgroep een onderhoud gehad met de nieuwe wethouder J. van Meggelen, die met de provincie gaat praten.

De provincie Noord-Brabant kan het vertrouwen herstellen door te bevestigen dat de uitspraak van de Raad van State wordt gerespecteerd, dat de komende milieueffectrapportage van toepassing wordt verklaard op het gehele project Zuiderklip en dat garant wordt gestaan voor de financiële gevolgen van eventuele aanpassingen.

Laten we hopen dat er nu een periode aanbreekt waarin alle betrokkenen met de beste bedoelingen met elkaar gaan samenwerken.

Wellicht kan de Zuiderklip met enige aanpassingen alsnog een bijdrage leveren aan de ecologische hoofdstructuur en een functionele rol krijgen in het kader van Ruimte voor de Rivier.

Werkgroep Biesbosch

Biodiversiteitsprojecten MNV - Vrijwilligers gezocht!

Bouw huiszwaluwtil: met een kleine delegatie zijn we naar Oudenbosch geweest voor de opening van de eerste huiszwaluwtil van Brabant. In Drimmelen komt de 2e! We worden gesubsidieerd door Vogelbescherming en de leerlingen van het Hanze College gaan samen met hun docenten en aangevuld met de MNV natuurtechnen, zoals Henk, Cor, Leo en Toon deze klus klaren.

Inventarisatie amfibieën en reptielen: op verzoek van en samen met Theo Bakker (monitoring Staatsbosbeheer) gaan we in 2009 met de HyBie werkgroep het inventariseren voor een aantal gebieden naar een hoger plan trekken voor waarschijnlijk de Worp en de Zonzeelse Polder.

Wie helpt mee aan de volgende MNV activiteiten? Bel Arjen Stoop!

Zwarte stern vlotjes: met een subsidie van eenduizend euri's NPL geld mogen wij zoveel mogelijk vlotjes bouwen voor de zwarte stern. Dit doen we in samenspraak met Rinus Punt van Altenatuur die zeer succesvol is met vlotjes in het land van Heuden en Altena.

Wandelroute Slikpolder: de MNV is door de gemeente Geertruidenberg gevraagd om mee te werken aan een wandelroute langs de Slikpolder. Onze kennis en inbreng in het gebied wordt gewaardeerd en er is werk aan de winkel voor de multimedia groep.

2009 Jaar van de Visdief: Sjors de Kort, ecooloog van het waterschap Brabantse Delta was vorig jaar al heel enthousiast dat we wat voor de visdief wilde doen op de wateren rond het Gat van den Ham. Er staat al heel wat bouw materiaal boven op zolder voor vloten van 2 bij 2 meter!

Verder om uit te werken: Gierzwaluwenproject voor Geertruidenberg en Drimmelen, maatregelen levendbarende hagedissen in de Linies van den Hout, steenuiltjesproject voor Drimmelen, onderhoudsplan De Worp, vleermuizenvoorziening bebouwde kom Drimmelen, vlinderkelder in het natuurpark... om zo maar eens wat concrete zaken te noemen.

Met NatuurVriendelijke groet, Arjen Stoop

FOTO JAC BEEKERS

reclame / industrie

architectuur

bedrijfsreportages

productfotografie

www.fotojacbeekers.nl tel.0162-684276 studio Cycloamstr. 1

Partyservice op Keurslager niveau

M.de Wijs & A.Sips
tel 0162 682696
fax 0162 686853

ADELSTRAAT 28
4921 BR MADE
TEL. 0162 - 682691

Ad van der Westen

UW DAGELIJKS BIOLOGISCH BROOD

**Bij de wandel-
specialist van
Nederland...**

...vindt u alle
topmerken op
het gebied van
wandelschoenen,
-kleding en -accessoires
onder één dak!

THE WORLD OF WALKING

BY DIRVEN

Nieuwstraat 14, 4921 CX Made, tel. 0162 – 68 26 31

www.worldofwalking.nl

Diepstraten Botenverhuur

Huur zelf een boot en
ontdek de Biesbosch,
tevens een fijne dag recreatie.

A.A.H. v.d. Diepstraten
Biesboschweg 6
4924 BB Drimmelen (N.Br.)

Tel. 0162 - 682385

Vernieuwing Vogelhuisvesting Natuurpark

In Made mag er een probleem zijn op de woningmarkt, maar dit geldt ook voor de huisvesting van vogels in het natuurpark.

Een maal per jaar worden door de vrijwilligers, die iedere donderdag onderhoudswerkzaamheden in het natuurpark verrichten, de nestkasten schoongemaakt en deze keer werden zij echter blij verrast met een bewoningsgraad van honderd procent!

Om te voorkomen dat de woningzoekende vogels elders hun nest moeten gaan bouwen zijn er nieuwe nestkasten gemaakt en gehangen!

Deze nieuwe nestkasten konden zomaar uit voorraad worden gepakt en dit is te danken aan een project dat reeds vorig jaar als idee is ontstaan. Het idee was een voorraad nestkasten te prefabriceren en ze als bouw pakket voor een leuke timmermiddag met kinderen te gebruiken.

28 nestkastjes: getimmerd door kinderen op de open dag en geschilderd door Toon van de Made, een nieuw lid in de onderhoudsgroep. Foto: Ankie Stoop

Het bleef niet bij een idee, want de bouwpakketten werden gemaakt en die hoefden alleen nog maar van schroeven te worden voorzien.

Alle gaten waren reeds voorgeboord en voor de allerkleinste kinderen waren de kastjes zelfs voorzien van deuvels, zodat die ook mee konden doen om met behulp van vrijwilligers de nestkastjes in elkaar te zetten.

Tijdens de open dag, die op 8 november in het natuurpark de Liniehof is gehouden, hebben maar liefst 12 heel erg enthousiaste kinderen zelf een nestkastje in elkaar gezet, waarna ze werden getrakteerd op limonade. Ook ontvingen ze een certificaat op naam voor hun kastje en ze horen in 2009 welk vogeltje er in zat.

Timmerleraar Henk Rennings in actie! Foto: Ankie Stoop

Bovendien was het mogelijk om met behulp van enkele vrijwilligers zelf vogeltaarten te maken. Deze vogeltraktaties bestaan uit drie op elkaar bevestigde boomstamschijven, waarvan de onderste het grootst is en de schijven naar boven toe steeds kleiner worden. De vogeltaart wordt daarna ingesmeerd met zoutloos vet met daarop allerlei lekkers voor onze gevleugelde vrienden. Deze taarten bleken een groot succes! Een van de gelukkige bezitters van een vogeltaart melde ons op een ochtend de volgende vogels er op te hebben gezien: Vlaamse gaai, roodborstje, merels, spreeuwen, lijster, mezen en een winterkoninkje.

Van de nestkastjes zijn er 18 stuks opgehangen in het natuurpark en de rest is reserve. Ze hebben allemaal een nummer gekregen, niet alleen voor de 12 kinderen, maar ook om na afloop van ieder broedseizoen een beeld te hebben over welke kastjes nu het meest in trek zijn. Andere harde werkers van de onderhoudsgroep hebben in het natuurpark een akker vol zaadrijke planten ingezaaid en afgepaald, zodat het nieuw broed ook te eten zal hebben. Een heerlijke open dag!

Henk Rennings

DE AUTOGLASSPECIALIST

FOCWA AUTORUITHERSTELBEDRIJF

Driesen Autoglasservice Terheijden

Bredaseweg 33
4844 CK Terheijden

Tel. 076-593 11 16

We bouwen voor 't leven

DURA VERMEER

Dura Vermeer Bouw Heyma BV

Stadionweg 55

3077 AS Rotterdam

T (010) 292 15 80

www.duravermeer.nl

Stationsweg 55, 3077 AS Rotterdam, tel. 010 – 292 15 80

www.duravermeer.nl

Optiek

Centrum Made

Marktstraat 35 - Made
Telefoon 0162 - 682486

- ★ Monturen
- ★ Oogmeting (O.V.)
- ★ Contactlenzen (ANVC)
- ★ Zonnebrillen
- ★ Batterijen voor gehoorapparaten

daniels stokvis
makelaardij b.v.

Wij begeleiden u graag bij:

- aankoop
- verkoop
- nieuwbouw
- bouwgrond
- taxaties
- hypotheken

Het actuele aanbod met foto's !?

www.danielsstokvis.nl

Crullaan 1, 4921 VH Made
tel. 0162 - 67 33 33

Madese NatuurVrienden

-> *Weblinks voor het verkennen van de Natuur* <-

MNV website: <http://MadeseNatuurVrienden.nl>

Brabants Landschap: www.brabantslandschap.nl

Nationaal Park De Biesbosch: www.biesbosch.org

Biesboschinformatie: www.biesbosch.nu

Biesboschmuseum: www.biesboschmuseum.nl

Staatsbosbeheer: www.staatsbosbeheer.nl

Nationale Parken: www.nationaalpark.nl

Natuurmonumenten: www.natuurmonumenten.nl

Instituut Voor Natuureducatie: www.ivn.nl

Vereniging voor Veldbiologie: www.knnv.nl

BMF: www.BrabantseMilieuFederatie.nl

Vogelwerkgroep: www.West-BrabantseVWG.nl

Bio-diversiteit: www.nederlandsesoorten.nl

Bijzondere waarnemingen: www.waarneming.nl

Telgegevens inventarisaties: www.telmee.nl

Startpagina: <http://natuur.startpagina.nl>

2009 - Jaar van de Visdief

Dit jaar is door SOVON en Vogelbescherming uitgeroepen tot het 'Jaar van de Visdief'. Veel inventarisaties moeten ons dit jaar meer leren over het voorkomen van deze sierlijke sterntjes in Nederland.

De visdiefjes zijn voor ons geen onbekenden, want je ziet ze overal vissen.

In de Biesbosch, het Gat van den Ham, de Breede vaart ('t vartje) en tot zelfs voor de koeltoren in de Uitlaat van de Amercentrale, maar ook in de Terheijdense Binnepolder en de Zonzeelse Polder.

Overal waar er vaarten, sloten of oude kreken zijn met kleine visjes, daar zijn de visdiefjes!

Ze broeden langs het Haringvliet en in de Sliedrechtse Biesbosch in kolonies en vaak ook in kokmeeuwen kolonies of er tegenaan.

Het zijn echte pioniers die het liefst op een zandig kiezelstrandje broeden, dus industrieterreinen in aanleg zijn ook prima en in de steden broeden ze zelfs op de kiezelstenen daken van flatgebouwen.

Van de 175.000 broedparen visdiefjes in de EU broed net iets meer dan 10% in Nederland. Zeg maar 20.000 broedparen. Het is bij ons een echte zomervogel die in Afrika overwintert.

Wat doen we als MNV met dit Jaar van de Visdief?

- 1) We hebben materiaal voor het maken van nestvloten voor de visdief (die zijn maar liefst 2 x 2 meter!) en voor dat project kunnen we nog wel een paar vrijwilligers gebruiken! Graag aanmelden bij Arjen Stoop.
- 2) Voor de Roerdomp graag email op mnv@MadeseNatuurVrienden.nl met jullie waarnemingen en welke andere sternensoorten jullie zien.
- 3) Eens kijken of een sterntjes excursie in de zomer mogelijk is, maar dat is meer afhankelijk van de broed- en fourageerlocaties.

Wad(t) ervaringen - Natuuravontuur in het zilte sop

Op uitnodiging van Bas en Gerda Stoop konden hun nazaten met hun kinderen afgelopen herfst 3 dagen aan boord bivakkeren van het MS Boschwad, midden op de Waddenzee.

De schipper is Louis de Jonge, een echt natuurmens en nazaat van boer de Jonge van boerderij de Vluchtelingen op de Heenplaat, dus geboren en getogen tot 1970 in de Biesbosch.

Hij nam ons mee voor wat een unieke Waddenzee ervaring zou worden. Door zijn gebiedskennis en wetende dat we natuurmensen zijn, heeft hij een aantrekkelijk programma in elkaar gesleuteld.

We vertrokken vanaf het Groningse 'vaste' land en voeren vanuit de haven van Lauwersoog de zee op. Het beloofd heel wad(t) te worden.

Je kunt van alles plannen, controleren en dubbel checken, maar het weer kan je niet bepalen of voorzien. Geen rustig herfstweer, maar eigenlijk zoals het hoort: onstuimig weer met fikse buien, onweer en veel wind.

Met behulp van techniek, zoals GPS, dieptemeter, radar en een enorm zoeklicht voeren we door het donker op zoek naar de slaapplek waar we droog moesten vallen.

Het werd een indrukwekkende vaartocht met felle buien en veel wind, door een zee die met het afgaand tij in een razend tempo 'leeg' liep en slechts enkele smalle ondiepe vaargeulen achterliet.

Veel van Stoopies hadden deze avond een soort brok in hun keel. De deining en het ruige weer had dus toch invloed en niet alleen op ons, maar ook op de waterstanden, want het Wad liep niet compleet leeg, zoals het hoort, dus bleven heel wat zandplaten die normaal droog vallen onder water staan.

40+ Horen we via de boordradio, net als veel weerswaarschuwingen.

Dus 3 dagen overgeleverd aan een brok natuur, het Wad!

Het is wad(t), maar het Wad bepaald dus gelukkig nog steeds zelf, waar en wanneer je kunt gaan en staan.

Anker, gympies passen, modder, zandplaat, zeeschuim, natte sokken, regenjassen! Mossels, kokkels en oesters rapen voor de lekkere trek.

In de avonduren aan de scheepsbar genieten van een toepasselijke trappist, de Zeezuiper (!) en natuurlijk terug in de tijd naar de Biesbosch met verhalen en gebeurtenissen van voor 1970.

Louis zijn visie op de teruggang van de Eiders en de Scholekster op het Wad: miljoenen kokkels in de wadbodems en nog gaan de populaties niet vooruit.

Motorschip Boschwad, 1921

Bron: waddentochten.nl

Jan van Gent naast de boot, Graspiepers die 'aanlanden' voor de stuurhut en uren meevaren, Goudplevier, Roodhalsgans, Brandjes etc. Horizon, prachtige vergezichten met zon en donderwolken, schuimende golven en de heerlijke cadans van de sterke scheepsmotor.

Een aanrader voor eenieder die ook eens een meerdaagse ervaring op de Wadden wil opdoen met meer dan alleen wadlopen.

Kijk voor meer info op www.waddentochten.nl of bel rechtstreeks naar de schipper 06 - 51 85 84 50.

Je kunt ook de foto cd van de fam. Stoop vragen om een indruk te krijgen van ons onvergetelijke natuuravontuur.

Arjen Stoop

Verslag Punt Transect Telling - Zonzeelroute

Op 27 december gingen Cor Huijgens, Martien Boelaars, Chiel Camping en ikzelf op stap voor de jaarlijkse PTT-telling. Later voegde Wil Borm zich nog bij het gezelschap, dus geen vogel kon meer ontsnappen. Zoveel belangstelling voor deze telling is geweldig, dus we gingen met goede moed aan de gang.

In heel Nederland wordt op ongeveer 400 plaatsen geteld tussen 15 december en 1 januari. De bedoeling is om inzicht te krijgen in de vogelstand in de winter in Nederland over een lange termijn. Het gaat vooral om de algemene soorten. Onze route loopt al vanaf 1992, dus dat begint mee te tellen. De landelijke telling is in 1978 gestart.

Kleine Zwanen stijgen op van de groene startbaan.

Foto: Cor Huijgens

De Zonzeelroute is in totaal ruim 30 kilometer en start in de Kalverstraat in Made, gaat via de Worp naar Drimmelen, naar de Koekoek en dan naar het Gat van de Ham. Daar buigt de route af naar de Hamseweg, richting Hoge Zwaluwe en dan naar de zandwinput van Lage Zwaluwe. Via Zonzeel gaat de route langs de Helkantsedijk weer naar Made.

Hoe is het op 27 december verlopen? Prima! Het was een koude, maar zonnige dag. Alleen door de stevige oostenwind kregen we soms tranen in de ogen... en dan zie je veel watervogels.

Wat leuke waarnemingen:

1) Bij de start was het nog donker. Al snel viel het op dat zodra het licht werd, er honderden kok- en stormmeeuwen vanuit de Biesbosch richting het land trokken.

2) Sijsjes zijn elk jaar present aan de rand van De Worp. Ze verplaatsen zich in wolkjes. Ook dit jaar zijn een dertigtal sijsjes waargenomen.

3) Kolganzen en grauwe ganzen zagen we veel in de lucht en op de velden. Bij Zonzeel zaten duizend brandganzen op een grasland van Staatsbosbeheer!

4) De klapper was een grasland in de Zonzeel met knobbelzwanen, kleine zwanen en drie wilde zwanen. Totaal ruim tachtig vogels. Ze zaten dichtbij en waren prima te zien.

Helaas zaten ze niet op een telpunt!

5 minuten tellen doe je lekker low-tech met een kookwekker!

Foto: Cor Huijgens

5) Bij het Gat van de Ham vloog een havik over de bosrand en alle duiven gingen op de vlucht.

6) Toen Wil zich bij het gezelschap voegde, vloog er gelijk een ooievaar op. Dit gaf reden tot denken, maar een heldere verklaring ontbreekt. :)

Uit de landelijke gegevens over de laatste 25 jaar weten we dat:

- soorten zoals patrijs, fazant, huismus, ringmus, ekster, roek en bonte kraai zijn afgenomen.
- soorten zoals de grote bonte specht, groene specht, ijsvogel, staartmees, boomklever, buizerd en holenduif zijn toegenomen.

Kijk voor verdere informatie eens op de SOVON website: www.sovon.nl

De werkwijze staat hier: http://www.sovon.nl/pdf/Handleiding_PTT.pdf

René van Gils

Fenologische en bijzondere waarnemingen

De strenge vorstperiode van Kerstmis 2008 tot half januari 2009 mag niet onvermeld blijven. Voor veel vogelpopulaties een gevoelige klap.

Met name voor de standvogels die afhankelijk zijn van open water voor de visvangst, zoals de roerdomp en de ijsvogel, kan dat wel een sterfte van 75% of meer van de populatie zijn!

Er zijn veel blauwe reigers gevonden en hier en daar dode houtduiven en turkse tortels die doodgevroren uit de bomen waren gevallen.

Tijdens de vorstperiode, met ongekende temperaturen van 10 tot 20 graden onder nul, zaten de Drimmelse polders weer eens ouderwets tjokvol met tienduizenden ganzen uit het hoge noorden.

Massieve hoeveelheden kolganzen en grauwe ganzen overal in troepen van honderden tot duizenden stuks en overal ertussen kleine groepjes van tientallen tot een paar honderd brandganzen en rietganzen.

Opmerkelijk was dat diverse groepjes veldleeuwerikken weer noordwaards trokken met de vorstgrens, onmiddellijk nadat in januari 2009 de strenge vorstperiode ophield en het witte gras weer groen was! Ook werden er 2 putters in de december sneeuw gemeld, die zaadjes uit teunisbloemen zaten te peuteren! Ook veel staartmezen en boomkruipers speurden naar insecten in alle boomschorshoekjes.

René van Gils kreeg de volgende leuke waarnemingen op zijn vogelradar: in november 2008 weer 2 steenuiltjes in Made Zuid-Oost, 5 patrijzen bij Hooge Zwaluwe, 150 wulpen bij de Helkant en 1 ooievaar bij Woudrichem. In december veel doortrek van goudhaantjes, die natuurlijk de winter al aan voelden komen.

Bas Stoop zag in het natuurpark mooie dingen, zoals 4 jonge egels en een troep kramsvogels. Bas heeft met een donatie van de familie Hessels nieuwe wilde bloembolletjes kunnen aankopen en geplant, zodat we die hier al maar vast tippen voor de waarnemingskalender!

Graag alle waarnemingen van roerdompen en ijsvogels insturen!

Waarnemingen en foto's graag naar mnv@MadeseNatuurVrienden.nl

Bestuurlijke informatie

Madese NatuurVrienden, email: mnv@MadeseNatuurVrienden.nl

Voorzitter, Parkbeheerder en Biesbosch	Arjen Stoop Adriaan Aertszoonstraat 6 4931 RZ Geertruidenberg stoop@ankieenarjen.demon.nl	0162-517965
Secretaresse, Programma en Natuureducatie	Ankie Stoop-Siemons Adriaan Aertszoonstraat 6 4931 RZ Geertruidenberg stoop@ankieenarjen.demon.nl	0162-517965
Penningmeester	Wim Bijleveld Antwerpsestraat 55 4921 DD Made wjcbijleveld@hotmail.com	0162-686691
Hoofdredacteur Gidsencoördinator MNV/Gidsengroep en vertegenwoordiger in NP/Werkgroep V&E	Ger Luijten Vuchtschootseweg 20 4838 GJ Breda mnv@MadeseNatuurVrienden.nl	076-8880552
Adviseur Ruimtelijke Ordening en Milieu	Ilse Nelisse - Rovers Prinsenspolderstraat 43 4921 KT Made ilserovers@zonnet.nl	0162-681403

Stichting Liniehof

Parkgebouw Liniehof	Kievitsstraat 3, 4921 VV Made Telefonisch alleen bij gebruik.	06-50942814
Coördinator Parkgebouw	Martien Boelaars Haasdijk 39, 4921 CK Made inemart@casema.nl	0162-683570

